

PRIORITATS DE GOVERN PER A UNA LEGISLATURA SOCIAL | Seguiment 14-F

A partir del document de [Reflexions en l'àmbit de les polítiques socials](#) elaborat per ECAS amb motiu de les eleccions al Parlament de Catalunya del 14 de febrer de 2021, a continuació es formulen el que considerem que haurien de ser les **prioritats de Govern d'una legislatura social**, que faci front al context d'emergència derivat de la covid-19 alhora que aborda qüestions estructurals que generen pobresa i precarietat, perpetuant i agreujant desigualtats i situacions d'injustícia social.

Per què necessitem un Govern a ple rendiment de manera urgent?

Dos mesos després de les eleccions, els dos intents fallits d'investidura d'un nou president han obert un **període d'incertesa que allarga el període de Govern en funcions**, amb totes les limitacions que això comporta. Preocupades per les situacions de dificultat, crítiques en molts casos, que viuen cada vegada més persones i famílies al nostre país, les Entitats Catalanes d'Acció Social seguim amb expectació el procés que ens ha de dotar del Govern sòlid i ferm que necessitem per afrontar els reptes d'aquesta legislatura i **instem les forces polítiques a ser responsables davant la situació d'emergència en què ens trobem**.

Cal la **màxima operativitat per part de totes les administracions públiques**, i en aquest cas del Govern de la Generalitat, per donar resposta a les necessitats més peremptòries alhora que es treballa per les transformacions estructurals que com a societat necessitem a mitjà i llarg termini. Cal una **nova mirada basada en el reconeixement dels drets i en el compromís dels poders públics per fer-los efectius**, i les entitats socials reiterem la nostra voluntat de col·laboració per **començar a treballar conjuntament el més aviat possible**.

LÍNIES DE TREBALL QUE CAL REPRENDRÉ O REACTIVAR AMB URGÈNCIA

→ **RENDA GARANTIDA DE CIUTADANIA**: urgeix la reactivació de la Comissió de Govern per posar en marxa les Taules Territorials, un acord assolit però no desplegat, i per a la implementació de millores en la renda, així com per a l'harmonització amb l'IMV i la definició de com l'estalvi generat per aquesta nova prestació s'ha d'orientar a ampliar la cobertura de la RCG.

→ **OCUPACIÓ**: cal avançar en la inclusió del tercer sector en la implantació de la concertació territorial mitjançant presència al Consell de Direcció del SOC i altres òrgans decisoris de les polítiques actives d'ocupació, així com definir nous projectes vinculats a les cures i modernitzar les polítiques actives d'ocupació en la línia dels objectius dels fons europeus per a la recuperació econòmica.

→ **MIGRACIONS I COHESIÓ SOCIAL**: l'aplicació de la guia d'interculturalitat ha de ser el primer pas en el desplegament del Pacte Nacional per la Interculturalitat, que requereix un pla d'acció amb dotació pressupostària, mesures concretes, responsables i indicadors d'avaluació. Quant a la Llei d'Igualtat de tracte i no discriminació aprovada el desembre de 2020, cal elaborar el reglament.

→ **HABITATGE I SENSELLARISME**: impuls de l'Estratègia integral per a l'abordatge del sensellarisme a Catalunya, aprovada el 2016.

→ **INFÀNCIA I FAMÍLIES**: el seguiment exhaustiu del Pla Interdepartamental de Suport a les Famílies ha d'anar acompanyat de la posada en marxa de l'Observatori de les Famílies i s'ha d'implementar el *Pla de millora del sistema d'atenció a la infància, l'adolescència, la joventut i les seves famílies*.

... / ...

→ **ÀMBIT PENITENCIARI I D'EXECUCIÓ PENAL:** s'han de dur a la pràctica les millores en la contractació pública de serveis acordades amb el Departament de Justícia i crear la Cartera de Serveis en aquest àmbit.

→ **VIH/SIDA I EXCLUSIÓ SOCIAL:** cal avançar en el procés d'acreditació i concertació de serveis perquè deixin de finançar-se via subvencions, així com en la negociació de la cartera de serveis de llars residències, pisos de suport i servei SAVA i l'adaptació d'aquests dispositius al context de covid-19.

Aquestes són les algunes de les línies i els àmbits de treball en què s'havia començat a treballar i als quals cal donar continuïtat, però a més d'aquest seguiment immediat cal anar més enllà i **avançar amb polítiques i accions que ens acostin al model de societat que volem** des d'una lògica de prevenció, i no només de la reacció. Estem en un context d'emergència i excepcionalitat a causa de la pandèmia que requereix respostes urgents, però que alhora ens ha de servir com a **punt d'inflexió per abordar reptes de país** que tenim pendents. Un Estat de Benestar fort i sostenible, la garantia d'uns ingressos mínims per a tota la població, un mercat laboral capaç d'oferir treball decent i una bona convivència per construir una societat acollidora i cohesionada són alguns dels objectius que ens proposem i per als quals volem continuar treballant plegades.

Des d'aquesta voluntat d'obrir el focus i mirar endavant, a continuació detallem una sèrie de **prioritats amb propostes concretes per una legislatura social**.

1. Polítiques de garantia de rendes

Catalunya no ha donat compliment encara a l'article 24.3 de l'Estatut, que estableix que "les persones o les famílies que es troben en situació de pobresa tenen dret a accedir a una renda garantida de ciutadania que els asseguri els mínims d'una vida digna". **La insuficiència tant en quantia com, sobretot, en cobertura de la Renda Garantida de Ciutadania no ha permès erradicar la pobresa i la precarietat**, que en els últims anys s'han estès i cronificat tal com constatem periòdicament amb els informes d'Indicadors Socials a Catalunya. En aquest context ha irromput la pandèmia i **les situacions de vulnerabilitat s'han multiplicat i agreujat, de manera que s'ha fet més evident que mai la urgència de poder assegurar uns ingressos mínims a tota la població**.

La resposta del Govern espanyol mitjançant la posada en marxa de l'Ingrés Mínim Vital, concebut com a base a complementar amb les rendes autonòmiques, va generar unes expectatives que, lluny de veure's complertes, han desembocat en una gran frustració. A uns criteris molt restrictius en l'accés i a les dificultats en la sol·licitud i tramitació, s'hi suma la manca d'harmonització amb les prestacions ja existents, tant en termes de criteris com de gestió administrativa, de manera que la taxa de cobertura és inferior fins i tot a la de la RGC a Catalunya. Així, **a l'assignatura pendent d'ampliar i millorar el desplegament de la Renda Garantida de Ciutadania s'hi afegeix la d'harmonitzar-la amb l'IMV i assegurar la coherència** de requisits i procediments administratius. En tots dos casos, flexibilitzant els requisits i agilitzant la tramitació per ampliar-ne la cobertura.

Alhora, la insuficiència de les prestacions actuals per garantir els drets bàsics i la complexitat en la seva gestió, amb el cost i la càrrega administrativa que comporta, han posat en primera línia **el debat al voltant de la Renda Bàsica Universal com a pilar d'un nou paradigma basat en els drets socials i de ciutadania**. Tal com

expressem al document [Per què un ingrés mínim vital quan cal una renda bàsica universal?](#), “ECAS considera que la Renda Bàsica és l’opció més vàlida i definitiva per eliminar la pobresa i reduir les desigualtats pel seu **caràcter universal, fonamentat en la lògica del dret i la justícia social**”. Assumim, però, que els canvis estructurals necessaris per implantar-la no es poden fer de manera immediata i entenem que el seu desenvolupament s’ha de plantejar en clau de procés. En aquest sentit, actualment **ens trobem en una fase inicial ‘de rescat’ en la qual hem de millorar els instruments actuals (RGC, IMV), alhora que avancem en els canvis que han de fer possible la RBU** a mitjà termini. Canvis en els sistemes administratiu, fiscal i de protecció social, però també en els valors i les actituds de la ciutadania vers un nou model de societat.

ACCIONS I PROPOSTES PER A LA LEGISLATURA

→ **Accelerar la millora i el desplegament de la RGC**: reduir a sis mesos el temps de residència a Catalunya per poder sol·licitar-la, ampliar els criteris d’accés a les persones en situació administrativa irregular i els majors de 18 anys, permetre la complementarietat amb rendes del treball i la compatibilitat amb altres ajuts (a l’habitatge, d’entitats socials o familiars, p.ex.), equiparar l’import per infant al de la resta de membres, eliminar el condicionament d’un tram de la RGC a un pla d’inclusió laboral o social, traslladar la gestió i el seguiment als serveis socials (en lloc del SOC, seguiment de necessitats no només laborals) i eliminar les restriccions pel tipus de llar o convivència (prestació individual).

→ **Treballar amb el Govern espanyol perquè millori l’IMV** i desenvolupi un reglament que amplii els criteris d’accés i incorpori la mirada interadministrativa necessària per assegurar la coherència i la complementarietat de les prestacions, així com un sistema únic d’accés RGC/IMV (i cobrament).

→ **Aprofundir en el debat sobre la RBU**, analitzar les experiències arreu del món per conèixer l’impacte i les implicacions del model i explorar la seva aplicació mitjançant un programa pilot que permeti obtenir evidències i avançar en el seu disseny.

2. Finançament de l’Estat del Benestar

La inversió de la Generalitat en **les partides més vinculades a l’Estat de Benestar no ha assolit en cap moment nivells suficients per garantir els drets socials** de tota la població, ni equiparables als països europeus que ens poden servir de guia. Després de les retallades de 2010-2011 durant anys hem reclamat, com a mínim, revertir-les, però **la situació ha empitjorat i les necessitats socials han augmentat**. L’impacte de la pandèmia no ha fet més que accentuar les desigualtats i agreujar les nombroses situacions de precarietat i vulnerabilitat que ja patíem, de manera que avui encara és més urgent **posar el focus en la lluita contra la pobresa, l’exclusió i les desigualtats**.

Després de tres anys amb pressupostos prorrogats, el 2020 es van aprovar uns comptes en què la despesa global augmentava i també ho feien, en xifres absolutes, les partides de protecció i benestar social, però proporcionalment es reduïen respecte als pressupostos de 2017 (-2 punts en salut, del 23,3% al 21,2 %; -0,5 en educació, del 14,9 al 14,5%). **La inversió destinada a ‘protecció i promoció social i habitatge i altres actuacions urbanes’ tan sols es manté, perpetuant la insuficiència** constatada durant els darrers anys i accentuada ara

en context de pandèmia. En el cas d'habitatge, la partida de 2020 està encara molt per sota de la que s'havia assolit abans de les retallades de 2010: 408 milions d'euros vs els 824 milions de 2009.

En salut els experts han demanat una inversió de 5.000 milions d'euros en cinc anys i augmentar progressivament el percentatge de la despesa sanitària total fins arribar al nivell de països europeus amb sistemes de salut similars, en educació estem molt lluny encara d'assolir el 6% del PIB que preveu la Llei d'Educació de Catalunya i en la resta de partides cal entrar al detall i, sobretot, **dimensionar correctament les necessitats tenint en compte tota la població** del país.

En total, **les quatre àrees de protecció i benestar representaven la meitat del pressupost el 2010 i actualment no arriben al 44%**. Per tant, cal incrementar la inversió social fins equiparar-la en percentatge del PIB amb la mitjana europea.

ACCIONS I PROPOSTES PER A LA LEGISLATURA

- **Partida oberta i superior** a l'assolida fins ara (388M€ el 2020) per a la Renda Garantida de Ciutadania per garantir que compleixi amb el seu caràcter de dret subjectiu.
- **Increment de la partida destinada a combatre el sensellarisme** (1 milió d'euros el 2020) per desplegar plenament l'Estratègia integral per a l'abordatge del sensellarisme a Catalunya.
- **Increment de la inversió en infància i famílies** per garantir els drets de la infància i l'adolescència i donar suport a les seves famílies, amb especial atenció a les monoparentals.
- **Major inversió en polítiques d'acollida i integració** per desenvolupar i fer efectiu el Pacte Nacional per la Interculturalitat, així com l'acompanyament als joves migrats sols fins a la seva emancipació.
- **Major inversió en el sistema penitenciari i d'execució penal** per avançar en l'aposta per la prevenció, la reinserció, les mesures penals alternatives i la justícia restaurativa.
- **Actualització de l'IRSC**, congelat des de 2010, per assegurar que les prestacions econòmiques són suficients per, adaptant-lo al cost real de la vida.
- **Avançar cap a un model de fiscalitat justa, sostenible i solidària** que asseveri l'obtenció dels ingressos necessaris per desenvolupar l'Estat de Benestar que volem en base als principis d'equitat i redistribució de les riqueses, amb un sistema fiscal més progressiu.

3. Ocupació i treball decent

Tenim un mercat laboral excloent i precari amb taxes d'atur que no baixen del 10% des de 2008 i s'enfilen fins més d'una quarta part dels joves (26,2% en la franja 16-24 anys el 2019), amb salaris baixos que mantenen en la pobresa prop de mig milió de treballadors i treballadores a Catalunya malgrat tenir feina (12,1%, 39,7% en el cas de les persones migrades procedents de països extracomunitaris i fins un 44,3% de les dones nascudes fora de la UE). A banda de la **forta devaluació salarial** que arrosseguem d'ençà de la crisi financera de 2008 (amb i una caiguda dràstica del guany mitjà per hora de la població assalariada el 2018), **la temporalitat** (86,6% dels nous contractes) i **la parcialitat** de les jornades (amb un fort biaix de gènere, 22,5% en les dones vs 7,5% en els homes) són els dos grans

indicadors d'un mercat cada vegada més inestable i empobridor. Els joves, les dones i la població d'origen migrat amb nacionalitat extracomunitària són els tres grans col·lectius més castigats, però la precarització i la inseguretat són generalitzades i, en aquest escenari, l'impacte de la covid-19 està sent devastador.

ACCIONS I PROPOSTES PER A LA LEGISLATURA

→ **Increment del Salari Mínim Interprofessional a Catalunya 1.200 euros**, desenvolupant la proposta presentada pel darrer Govern.

→ **Planificació concertada de les polítiques d'ocupació** a Catalunya sobre la base d'un anàlisi de la realitat actual i futura del mercat laboral català. En aquesta planificació caldrà comptar amb l'expertesa de les entitats d'acció social per assegurar la **inserció sociolaboral de les persones en situació o risc d'exclusió**, tenint en compte les causes i les múltiples dimensions de la pobresa.

→ **Reforma laboral d'àmbit estatal** que es tradueixi en una millora dels salaris de les condicions de treball: per contribuir-hi des de Catalunya cal construir un espai de treball comú amb tots els actors implicats –administració pública, sindicats, patronals i entitats socials com a expertes en l'acompanyament als col·lectius més vulnerables i en condicions més precàries, incloent la població en situació administrativa irregular que avui es veu abocada a l'economia submergida— que **consensui les necessitats del mercat laboral català i les vehiculi als espais de decisió de l'Estat**. En línies generals, els canvis legislatius han de permetre regular la forquilla salarial a les empreses, reforçar la negociació col·lectiva, reactivar les prestacions d'atur sense penalització per evitar que les persones hagin de recórrer a altres prestacions (rendes mínimes), desplegar polítiques actives d'ocupació que cobreixin totes les necessitats socials (incloent les que han quedat descobertes durant la pandèmia), aplicar mesures de conciliació familiar i personal que permetin una major integració en el sistema laboral de les cures i un millor repartiment d'aquestes entre homes i dones, i reformar la llei d'estrangeria per facilitar la contractació de persones migrades.

→ **Fons europeus Next Generation** destinats a projectes d'àmbit autonòmic amb impacte social com a eina clau per facilitar la inserció sociolaboral de les persones amb major dificultat, de manera que es redueixi la bretxa social, econòmica i digital.

4. Cohesió: migracions i acció comunitària

El risc de fractura social del qual alertem d'ençà de la crisi de 2008 s'ha accentuat en els darrers anys i, molt especialment, amb l'impacte estratificat de la pandèmia. Els discursos d'odi i l'auge de l'extrema dreta en el terreny polític són indicadors alarmants que ens obliguen a ser més proactius i valents en la construcció d'una societat diversa, inclusiva i solidària. La població migrada en situació administrativa irregular és la baula més feble, però el rebuig i l'exclusió la pateixen també moltes altres persones i col·lectius per diversos motius, incloent el purament econòmic. La resposta ciutadana en el context d'emergència sanitària i social derivat de la covid-19 ens ha donat lliçons de generositat i fraternitat a través de xarxes de suport i múltiples iniciatives comunitàries i de bon veïnatge, però **per no deixar ningú enrere és imprescindible que els poders públics assumeixin plenament la seva responsabilitat**. Cal un compromís ferm i actuacions contundents que aturin els discursos excloents i contribueixin a enfortir el teixit social.

ACCIONS I PROPOSTES PER A LA LEGISLATURA

- **Garantir el dret al padró** en tots els municipis de Catalunya per assegurar l'accés als recursos bàsics en igualtat de condicions a tota la població.
- **Eliminar les restriccions en l'accés als serveis i ajuts** –com ara la RGC— per motius de situació administrativa.
- **Llei d'acollida de les persones immigrades** i les retornades a Catalunya: desplegar-la plenament i de manera homogènia a tot el territori.
- **Pacte Nacional per la Interculturalitat**: dotar-lo d'un pla d'acció clar, amb prioritats, mesures concretes, pressupost, responsables i indicadors d'avaluació i seguiment.
- **Reforma de la Llei d'Estrangeria**: promoure la cultura del pacte a tots els nivells –ajuntaments, Parlament, Estat espanyol i Congrés dels Diputats, Unió Europea, agents socials...— i proactivitat en la reforma legislativa per poder **complir amb els Compromisos de Govern en relació a la Llei d'Estrangeria**. La nova llei ha de garantir els Drets Humans i la igualtat incloent mecanismes de regularització de tota la població en situació irregular; l'agilització i simplificació dels tràmits; l'eliminació del requisit de comptar amb un contracte de treball; i suport jurídic per a totes les persones a l'espera de la resolució dels seus expedients.
- **Vies d'immigració legals i segures i homologació de l'accés a la nacionalitat** “amb els països més avançats del nostre entorn per permetre la plenitud de drets de les persones estrangeres, entre d'altres, el dret a vot”, tal com estableixen els Compromisos de Govern. En aquest sentit, cal definir clarament i sense ambigüitats el posicionament davant la Llei d'Estrangeria per tal que s'ajusti als **principis de la interculturalitat**: igualtat, reconeixement de la diversitat i interacció positiva per a la convivència i la cohesió social.
- **Flexibilitzar els criteris d'aplicació de la Llei d'Estrangeria** (mentre no se n'aprovi una de nova) en els àmbits en què la Generalitat té competències (per a l'obtenció del permís de residència i treball per part dels joves tutelats abans dels 18 anys, per exemple).
- **Major agilitat administrativa en l'homologació de les titulacions** per facilitar l'accés al mercat laboral de les persones migrades.
- **Llei de no discriminació i igualtat de tracte**: fer-la efectiva en tots els àmbits, inclòs el laboral en tots els sectors (venda ambulants, treballadores de la llar i de la neteja, treballadors del camp, etc.).
- **Promoure l'acció comunitària i la participació** mitjançant el suport –amb una major aportació econòmica— a les iniciatives veïnals i associatives, la mediació i la formació en interculturalitat.

5. Àmbit penitenciari i execució penal

L'àmbit de l'execució penal i el model penitenciari català representen una **política social clau per a la cohesió** i la justícia –més enllà de l'àmbit estrictament jurídic— en què la col·laboració entre l'Administració i les entitats socials ha esdevingut estratègica. L'aposta per **la rehabilitació i la reinserció centrades en el desistiment del delictes, les mesures penals alternatives i l'acompanyament** post penitenciari s'ha de consolidar i complementar amb un increment de les pràctiques de **justícia restaurativa** per seguir avançant. Millorar l'atenció a les víctimes dels delictes i implicar els agressors en accions

de reconeixement i reparació dels danys causats, en base al principi de **participació de la societat civil**, és fonamental per la construcció d'un model capaç de **garantir segones oportunitats** i enfortir el teixit social, alhora que es redueix la reincidència.

ACCIONS I PROPOSTES PER A LA LEGISLATURA

→ **Polítiques preventives, de rehabilitació, reinserció i acompanyament** post penal: davant el populisme punitiu cal determinació i valentia per posar en valor l'evidència científica en relació a la reducció de la reincidència i el desistiment de la delinqüència.

→ **Polítiques que incorporin l'entorn familiar** de les persones en processos penals: treball amb les famílies i atenció a les seves necessitats (fills i filles de presos/es, familiars que sostenen i acompanyen des de l'exterior, etc.).

→ **Manteniment de les videotrucades i ampliació de l'ús de l'article 86.4 del Reglament Penitenciari**, que preveu que una persona que compleix condemna en tercer grau, en règim semiobert, no hagi de pernoctar al centre penitenciari si es poden substituir les vuit hores d'estada mínima per un control telemàtic.

→ **Atenció a les víctimes**: mesures d'escolta i acompanyament que vetllin pel procés de recuperació de les víctimes i assegurin una bona reparació.

→ **Adaptació a les noves lleis** de llibertat sexual i protecció a la infància i l'adolescència davant la violència, amb la dotació corresponent per cobrir les noves necessitats i exigències implícites als canvis legislatius (mesures específiques tant per a les víctimes com per als qui exerceixen la violència).

→ **Justícia restaurativa**: incorporació i ampliació de pràctiques en base als principis de participació de la societat civil, reparació dels danys i enfortiment de la cohesió social.

→ **Creació de la cartera de serveis vinculats a Justícia i millora de la contractació** en l'àmbit penitenciari de l'execució penal per garantir la qualitat i la sostenibilitat dels serveis de les entitats que operen en col·laboració amb el Departament de Justícia.

A banda d'aquests eixos prioritaris i d'altres qüestions específiques vinculades als diferents espais i línies de treball d'ECAS, així com les que puguin sorgir en el transcurs de la legislatura, el proper mandat de Govern ha de ser clau també pel que fa al **reconeixement i enfortiment del rol del tercer sector social** i la col·laboració públicossocial per la consolidació d'un model català d'atenció a les persones que garanteixi els drets socials i assegurui, alhora, la qualitat i la sostenibilitat del sistema.

Corresponsabilitat i acció social per una societat més justa

El paper de les entitats socials i l'articulació del tercer sector al llarg dels darrers anys ha estat determinant per a la construcció d'un **model de col·laboració públicossocial que ha esdevingut una aliança estratègica** en la coproducció de polítiques d'atenció i acompanyament als col·lectius més vulnerables. Com a membre de la Taula d'entitats del Tercer Sector Social de Catalunya i de La Confederació Empresarial del Tercer Sector Social de Catalunya, ECAS participa activament en el desenvolupament de **les lleis del**

tercer sector i de concertació dels serveis socials d'atenció a les persones, i ens sentim participants també de la Llei de l'economia social i solidària impulsada per l'Associació Economia Social Catalunya (AESCAT), que compta ja amb un document de bases.

El desenvolupament d'un nou marc normatiu que reconegui **el rol del tercer sector social i el valor afegit de la seva aportació** alhora que impulsa una **transformació de l'economia** vers un model que prioritzi "les persones i la vida, i, per tant, les seves necessitats i les de l'entorn comunitari", obre sens dubte noves oportunitats. I aquest nou marc ha de contribuir a fer efectiu el **nou paradigma en l'atenció a les persones i les polítiques de benestar** basat en la prevenció, la garantia dels drets i la justícia social. El bagatge de les entitats d'acció social en el treball amb situacions de vulnerabilitat i risc d'exclusió ens ha de permetre incorporar aquesta expertesa als processos de **coproducció de polítiques públiques per fer realitat una societat més horitzontal, participativa i igualitària**.

Hem de poder garantir que totes les persones siguin subjectes de drets i deures **en igualtat de condicions i amb igualtat d'oportunitats**. Les taxes de pobresa i risc d'exclusió al voltant del 20% que arrosseguem des de fa anys, i que es disparen fins a més de la meitat en la població migrada sense nacionalitat espanyola (53,3% AROPE), són insostenibles. La **feminització de la pobresa** i la bretxa de gènere es reflecteixen en nombrosos indicadors, però resten encara invisibles en alguns àmbits i no copsem tota la seva dimensió. L'**impacte estratificat de la pandèmia** castiga de nou especialment les dones, els joves i les persones d'origen migrat, i als estralls al mercat laboral cal sumar les conseqüències per a totes aquelles persones que treballen –o treballaven– en l'economia informal, també invisibilitzades. Cal **assegurar el treball decent i reconèixer i valorar les tasques de cures**, tant en l'àmbit personal i familiar com en el laboral, on sovint es realitzen en condicions extremadament precàries.

Cal, en definitiva, abordar d'una vegada per totes les múltiples fragilitats i insuficiències del nostre Estat de Benestar amb **una mirada global que aposti per un nou contracte social i un enfocament de les polítiques públiques menys pal·liatiu i més transformador**. En aquest sentit, lleis com la de la concertació social, el tercer sector i l'economia social i solidària, que defineixen i regulen el rols dels diversos actors que contribueixen de manera decisiva en la generació d'un Estat de Benestar fort, són ara més necessàries que mai i una oportunitat de **definir els fonaments per una nova etapa en les polítiques socials** del país.